

Народна банка на Република Македонија Дирекција за статистика

Скопје, 31 мај 2018 година

Соопштение за печат

Позначајни движења кај останатите финансиски институции¹ (ОФИ): прв квартал на 2018 година

- Состојбата на вкупните средства на ОФИ во првиот квартал на 2018 година изнесува **94.878 милиони денари**. Најголемо учество (62,9%) во средствата на ОФИ имаат пензиските фондови, по што следуваат средствата на осигурителните друштва (22,8%).
- Во првиот квартал на 2018 година, **вкупните средства на ОФИ** бележат квартален раст од 3,1%, додека на годишна основа растот изнесува 15,7%. Притоа, главен двигател на кварталниот и годишниот раст се средствата на пензиските фондови (со учество од 49,1% и 61,2%, соодветно).

Табела 1. Вкупни средства/обврски на ОФИ²

	Кв.1 2017	Кв.4 2017	Кв.1 2018	Квартални промени		Годишни промени		Структура (Вкупно ОФИ)
				Кв.1 2018/Кв.4 2017		Кв.1 2018/Кв.1 2017		
	Состојби, во милиони денари			милиони денари	%	милиони денари	%	%
1. Останати финансиски институции	81.968	91.985	94.878	2.893	3,1	12.909	15,7	100,0
1.1 Осигурителни друштва	20.214	21.099	21.620	521	2,5	1.406	7,0	22,8
1.2 Пензиски фондови	51.755	58.239	59.660	1.421	2,4	7.905	15,3	62,9
1.3 Инвестициски фондови	4.319	5.305	5.868	564	10,6	1.549	35,9	6,2
1.4 Други ОФИ	5.680	7.342	7.730	388	5,3	2.050	36,1	8,1

Извор: НБРМ.

- **Гледано по инструменти**, на страната на средствата најзастапени се должничките и сопственичките хартии од вредност³, со вкупно учество од 69,7%, додека на страната на обврските техничките резерви на осигурување⁴ и капиталните сметки⁵, со вкупно учество од 93,0%.

¹ Во останатите финансиски институции се вклучени: инвестициските фондови, пензиските фондови, осигурителните друштва, друштвата за управување со инвестициските фондови и друштвата за управување со пензиските фондови, финансиските друштва и друштвата даватели на финансиски лизинг.

² За потребите на оваа соопштение, во категоријата „Други ОФИ“ се опфатени: друштвата за управување со инвестициските фондови и друштвата за управување со пензиските фондови, финансиските друштва и друштвата даватели на финансиски лизинг (точка 1.4 од табелата).

³ Должничките хартии од вредност (ДХВ) се однесуваат на хартиите од вредност различни од акции согласно со меѓународната класификација на финансиски инструменти, како што е објавено во билансите и прегледите на останатите финансиски институции.

⁴ Техничките резерви на осигурување содржат: нето-капитал на домаќинствата во резерви од животно осигурување, нето-капитал на домаќинствата во пензиските фондови и претплатени премии и резерви наспроти книговодственото побарување (неживотното осигурување).

⁵ Капиталните сметки ги опфаќаат: сопственичките вложувања, задржаната добивка, добивката од тековната година, општата и посебната резерва и вредносните приспособувања.

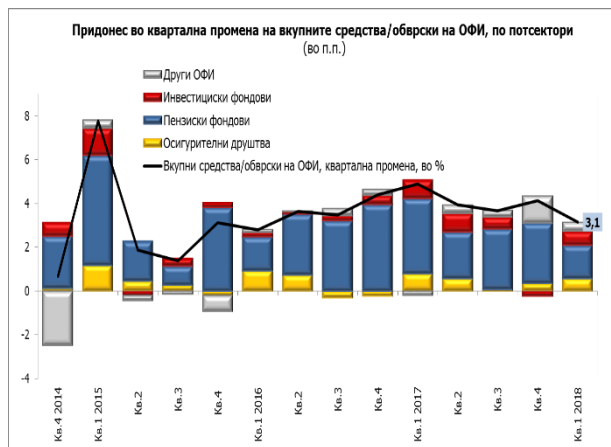
Народна банка на Република Македонија Дирекција за статистика

Табела 2. Средства/обврски на ОФИ, по потсектори и по финансиски инструменти, кв. 1 2018

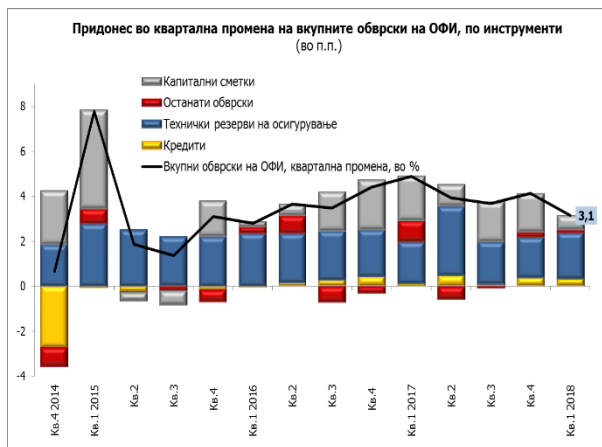
	Вкупно ОФИ		Пензиски фондови		Осигурителни друштва		Инвестициски фондови		Други ОФИ	
	состојба (во мил. ден.)	учество (во %)	состојба (во мил. ден.)	учество (во %)	состојба (во мил. ден.)	учество (во %)	состојба (во мил. ден.)	учество (во %)	состојба (во мил. ден.)	учество (во %)
Вкупни средства	94.878		59.660		21.620		5.868		7.730	
Валутите и депозити	15.474	16,3	5.585	9,4	5.704	26,4	3.193	54,4	992	12,8
Хартии од вредност различни од акции	45.411	47,9	35.516	59,5	7.838	36,3	1.347	23,0	709	9,2
Кредити	5.056	5,3	0	-	169	0,8	25	0,4	4.861	62,9
Акции и останат сопственички капитал	20.707	21,8	18.488	31,0	901	4,2	1.281	21,8	38	0,5
Технички резерви на осигурување	1.263	1,3	0	-	1.263	5,8	0	-	0	-
Финансиски деривати	1	0,0	0	-	0	-	1	0,0	0	-
Останати средства	4.385	4,6	71	0,1	4.067	18,8	22	0,4	226	2,9
Нефинансиски средства	2.582	2,7	0	-	1.679	7,8	0	-	903	11,7
Вкупни обврски	94.878		59.660		21.620		5.868		7.730	
Кредити	3.865	4,1	0	-	110	0,5	4	-	3.751	48,5
Технички резерви на осигурување	56.974	60,1	45.122	75,6	11.852	54,8	0	-	0	-
Останати обврски	2.844	3,0	28	0,0	1.877	8,7	39	0,7	900	11,6
Капитални сметки	31.195	32,9	14.509	24,3	7.781	36,0	5.825	99,3	3.079	39,8

Извор: НБРМ.

- **Анализирано од аспект на инструментите, на страната на средствата,** кварталниот раст главно се должи на валутите и депозитите, а во помал обем и на сопственичките хартии од вредност на странски финансиски пазари. Растот на годишна основа произлегува од должничките хартии од вредност во денари, сопственичките хартии од вредност на странски финансиски пазари и валутите и депозитите. **На страната на обврските,** најголемо учество во кварталниот и годишниот раст имаат техничките резерви на осигурување.

Извор: НБРМ.

Народна банка на Република Македонија Дирекција за статистика

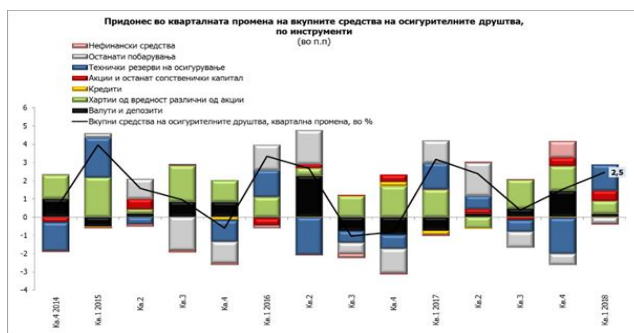
Позначајни движења кај ОФИ, по видови институции

- Вкупните средства на пензиските фондови (задолжителни и доброволни), во првиот квартал на 2018 година бележат квартален раст од 2,4%, како резултат на порастот на валутите и депозитите и вложувањата во сопственички хартии од вредност на странски финансиски пазари. Стапката на годишен раст изнесува 15,3% и пред сè е произлегува од зголемените вложувања во сопственички хартии од вредност на странски финансиски пазари и во должничките хартии од вредност во денари. На страната на обврските, растот на квартална и годишна основа се објаснува со зголемените технички резерви на осигурување.

Извор: НБРМ.

- Вкупните средства на осигурителните друштва⁶ во првиот квартал на 2018 година бележат квартален раст од 2,5%, главно поради зголемените технички резерви на осигурување (со учество од 57,4% во вкупниот прираст), при позитивен придонес и на вложувањата во државни хартии од вредност во странска валута и уделите во инвестициски фондови, како дел од акциите и останатиот сопственички капитал. Годишната стапка на раст изнесува 7,0% и главно се должи на порастот на државните хартии од вредност во странска валута, а во помал обем и на валутите и депозитите. На страната на обврските, главен носител на кварталниот и годишниот раст се техничките резерви на осигурување и капиталните сметки.

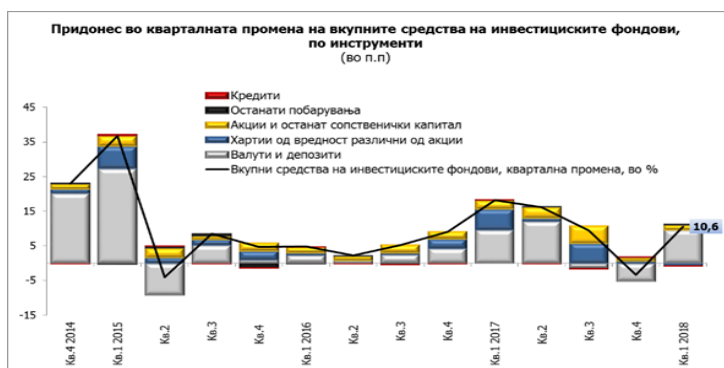
Извор: НБРМ.

⁶ НБРМ тековно ја известуваат сите шеснаесет осигурителни друштва коишто се вклучени во регистарот на Агенцијата за супервизија на осигурувањето (АСО), од кои единаесет за неживотно осигурување и пет за животно осигурување.

Народна банка на Република Македонија Дирекција за статистика

- Вкупните средства на инвестициските фондови⁷, во првиот квартал на 2018 година бележат значителен квартален раст од 10,6%. Анализирани по инструменти, остварениот раст е произлегува од валутите и депозитите (учество од 90,0%). Годишниот раст изнесува 35,9% и главно е резултат на валутите и депозитите и сопственичките хартии од вредност. На страната на обврските, нагорните промени на квартална и на годишна основа се сконцентрирани кај капиталните сметки.

Извор: НБРМ.

Вкупните средства на другите ОФИ⁸ во првиот квартал на 2018 година, бележат квартален раст од 5,3%, што претставува значително забавување на растот во однос на претходниот квартал. Притоа, најголем придонес кон кварталниот раст имаат валутите и депозитите и кредитите, додека годишниот раст од 36,1% главно се објаснува со зголемената кредитна активност (придонес од 63%), но и со споредбениот ефект⁹. Кај обврските, растот на квартална основа и годишна основа во најголем дел се должи на зголемените обврски врз основа на кредити.

Извор: НБРМ.

⁷ Во регистарот на Комисијата за хартии од вредност (КХВ) на Република Македонија, тековно се опфатени 15 отворени и 5 приватни инвестициски фондови, при што до НБРМ известуваат 18 фондови.

⁸ Почнувајќи од првиот квартал на 2014 година, вклучени се податоците за новите известувачи – финансиските друштва и друштвата даватели на финансиски лизинг. Во податоците тековно се опфатени деветнаесет финансиски друштва и шест друштва даватели на финансиски лизинг.

⁹ Во претходниот квартал (кв.4 2017 година) во сериите на податоци е вклучено ново финансиско друштво (штедилница која се пререгистрира во финансиско друштво).

Народна банка на Република Македонија Дирекција за статистика

Ревизии на податоци

Податоците за движењата кај ОФИ во ова соопштение содржат редовни ревизии на податоците за периодот јули – декември 2017 година, поради добивање нови, коригирани информации и податоци од известувачите. Овие ревизии не предизвикаа значителни промени кај претходно објавените податоци и главно произлегуваат од подобрениот опфат и квалитет на известувањата.

Придружни информации

Временски серии податоци: Квартални податоци за средствата и обврските на финансиските институции <http://www.nbrm.mk/ns-newsarticle-bilansi-i-pregledi-na-finansiski-institucii-kvartalni-podatoci.nspх>

Методолошки појаснувања: <http://www.nbrm.mk/ns-newsarticle-bilansi-i-pregledi-na-finansiski-institucii-kvartalni-podatoci.nspх>

Следни објавувања: Календар на објавување податоци
http://nbrm.mk/kalendar_na_objavuvanje_na_podatoci.nspх

Квартални податоци за средствата и обврските на финансиските институции: 31 август 2018 година (референтен пресек заклучно со вториот квартал на 2018 година).

За новинарски прашања, ве молиме контактирајте со лицата од Кабинетот на гувернерот.

За подетални информации во врска со објавените статистички податоци, побарајте нè на: contact.statistika@nbrm.mk или на телефонскиот број 02 3215 181 локал 116 (или 112/ 110/ 108).